REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumunecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 280. **Brașov, Sâmbătă 21 Decemvrie** **1902.**

„Tóte sunt în ordine!“

„Tóte sunt în ordine“. Cu aceste cuvinte ministrul unguresc *a latere* contele Szechenyi a anunțat, Mercurĭ la órele $9^1/_2$ séra, marele eveniment al încheiărei pactului, depărtêndu-se cel dintâi din salonul unde Szell cu Koerber ținură sfatul cel din urmă.

Au trebuit cincĭ anĭ de continue hârțuielĭ parlamentare și extra-parlamentare, de dispute și de certe înfocate în pressă, pentru-ca sĕ ajungă lucrurile până aci.

Tótă diua de Mercurĭ miniștrii unguresci și cei austriacĭ au fost într'o febrilă iritațiune, alergând unii la alții, consultându-se aci deosebit între ei, aci cu toții la olaltă. Se vedea, că trebuia sĕ isprăvéscă ceva cu necesitate și că se silea fie-care dintre miniștrii-președințĭ sĕ profite de órele, ce le mai stau la disposiție, pentru a mai ciupi dela partea contrară câte ceva, fie cât de puțin.

Consultările comune finale s'au ținut în locuința lui Szell. S'anunță, că unul din miniștri sĕ fi dis către Szell, că în séra de anul nou într'un colț al hotelului „Saher“ din Viena, în salonul lui Lamsdorff, s'a împărțit Macedonia, ér în celă-lalt colț în odaia de lucru a ministrului-președinte unguresc, s'a decis asupra sórtei Ungariei. Coloman Szell sĕ fi rĕspuns: Asupra sórtei Ungariei nu, însĕ póte asupra sórtei teritoriului vamal comun.

Ceea-ce se numesce „înțelegerea definitivă asupra pactului“ nu este decât o înțelegere între guverne și importanța ei culminéză în faptul, că aceste guverne au cădut de acord în favorul susținerii teritoriului vamal comun.

Foile opoziționale maghiare întimpină încheierea pactului între Szell și Koerber cu vaiete, că orĭ-ce ar face, orĭ-cum s'ar opune și s'ar svîrcoli Ungaria, ea nu póte scăpa de teritoriul vamal comun. Ea trebue sĕ se răcéscă... Politica cea mare o cere. Legătura vamală nu e o simplă cestiune economică, ci mai mult o cestiune politică.

Așa este. Kossuthiștii au făcut mare gălăgie, au amenințat cu obstrucțiune décă nu se va crea teritoriul vamal independent. Tóte au fost însĕ demonstrațiune zadarnică, căcĭ se scia înainte care va fi sfîrșitul, după-ce Ungaria în privința economică și financiară e cu mânĭ cu picióre legată de Austria.

„Politica cea mare cere“ ca Ungaria vrênd nevrênd sĕ mérgă la braț cu Austria, orĭ-cât de mare nemulțumire ar domnì între popórele ambelor acestor state dualiste cu cele ce se alcătuesc în conferențele miniștrilor la Viena.

Indatoririle ce i le impune monarchiei nóstre alianțele ei, precum și învoiala separată cu Rusia relativ la peninsula balcanică, nu-i lasă rĕgaz pentru schimbărĭ și îmbunătățirĭ însemnate interióre. Și cu tóte că guvernul ungar și de astă-dată pare a fi eșit mai bine cu socotéla pactului, decât cel austriac, totușĭ nu-i modru de scăpare din îmbrățișarea Austriei.

Causele le scim și le vedem dilnic. Oposițiunea maghiară vrea independența economică ca precursor al independenței politice, în același timp însĕ ea lucră din rĕsputerĭ de-a săpa grópa proprielor sale nisuințe prin aceea, că nutresce desbinarea și nemulțumirea între popórele țerei, pe care, în loc de a contribui la întărirea și consolidarea ei, o slăbesc tot mai mult.

De acum se va vedé care va fi ecoul pretinselor succese ale lui Szell în Ungaria și ce rĕsunet va avé energia și iscusința lui Koerber în sînul poporațiunei din Austria.

Deocamdată s'a făcut destul cerinței inesorabile a marei politice: S'a stabilit învoiala între cele două guverne. Ce va fi mâne nu se póte sci, căcĭ compromisurile, ce se încheiă de silă, după frământărĭ și lupte de anĭ de dile, nu pot avé fundament durabil.

Pactul s'a încheiat.

Ĕtă scirea cea mai nouă, care vine din Viena. Oficiosul ungar *„Budapesti Tudosito“* primesce cu data de 31 Dec. următórea telegramă din Viena:

„Pactul s'a încheiat“. Ministrul president Coloman *Szell*, pe care Maj. Sa l'a primit adĭ înainte de amédĭ dimpreună cu ministrul president austriac Dr. *Koerber* au luat parte la mai multe conferențe.

In fine Dr. *Koerber* și *Böhm-Bawerk*, s'au dus la hotelul „S a c h e r“ unde se afla Szell și ministrul alatere contele Iuliu *Széchenyi*. După o consultare de $^1/_2$ óră, miniștrii austriacĭ s'au depărtat și atuncĭ am primit autorisație de la Coloman Szell pentru publicarea următorului comunicat:

„Adĭ după consfătuirĭ repețite, a *succes sĕ găsim o soluțiune* prin care s'au înlăturat piedecile esistente în cestiunea pactului“.

O telegramă a „Biroului telegrafic ungar“ spune, că Koerber și Szell au cădut de acord în cestiunea *tarifului vamal* și în afacerea *convențiilor vamale și comerciale*.

Foile vienese au publicat resultatul nóptea târdiu în ediții separate.

„Budapesti Hirlap“ spune, că lupta a fost mare între cei doi miniștri președințĭ, carĭ apărau cu tenacitate interesele țerii lor. *De capitulare neputênd fi vorba nicĭ dintr'o parte*, interesele trebuia sĕ fie armoniate, și din causa acésta tratările s'au prelungit așa de mult. Mai spune numita fóie, că Szell a sciut sĕ apere perfect interesele Ungariei.

Guvernamentalul *„Pester Lloyd“*, după raportul ce-l aduce despre cele petrecute la Viena în decursul dilei de 31 Decemvrie, încheie cu următórele semnificative rêndurĭ:

„Precum aflăm, Ungaria are cause de a fi mulțămită cu pactul ce s'a făcut. Guvernul unguresc s'a opus postulatelor nedrepte ale d-lui Koerber atât timp până-ce acesta le-a lăsat sĕ cadă în ultimul moment. Numai după-ce miniștrii austriacĭ au făcut acésta, a succes aflarea modalității, ca Ungaria sĕ priméscă deplina compensațiune pentru concesiunile făcute Austriei, și viceversa. Acésta s'a putut întêmpla numai pe basa propunerilor lui Szell, care și-a câștigat un merit neperitor pentru pact, și numai grație iscusinței lui Koerber, care s'a luptat cu tenacitate pentru interesele Austriei.“

Cu alte cuvinte: na și mie, na și ție, — că de nu, ne va merge rĕu la amêndoi.

Lamsdorff în Viena.

Cu data de 31 Decemvrie se telegrafiază din Viena: Contele *Lamsdorff* a urmat adĭ consfătuirile cu contele *Goluchowski*. Astădĭ pare sigur, că *Austro-Ungaria nu se va amesteca de fapt în Peninsula balcanică* și activitatea ei se va restringe cel mult, ca scopul ce și-l'au propus ambele puterĭ, sĕ-l promoveze prin mijlóce pacînice. Adĭ înainte de amédĭ Lamsdorff n'a primit visite. La órele 11 s'a dus la Belvedere, unde a fost primit în audiență de moștenitorul presumtiv *Francisc Ferdinand*. După amédĭ a luat parte la masa ce a dat'o în onórea lui contele Goluchwski. Séra s'a dat un prând în onórea lui Lamsdorff la archiducele Francisc Ferdinand. — Erĭ la órele 9 Lamsdorff a plecat spre Petersburg.

Oficiosul *„Magyar Nemzet“* scrie, că cu ocasia audienței de alaltăerĭ Maj. Sa o conferit contelui Lamsdorff *marea cruce a ordinului Sf. Stefan*, ceea-ce este o dovadă de marea importanță, ce monarchul

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Pipa.

De André Theuriet

Nu sciu, décă copiiĭ de astădĭ sunt tot așa de doritorĭ a fuma, cum eram noi odinioră, când eram de patru-spre-dece orĭ cincĭ-spre-dece anĭ. Póte astădĭ nu mai e așa modern fumatul la copii? Destul, că pe timpul, când întrasem în a patra, fumatul avea pentru noi farmecul fructului oprit. Mergênd așa, cu țigara în gură pe strădile orășelului nostru, aveam sensația unei anticipărĭ a gusturilor și drepturilor etății bărbatescĭ. Insĕ fiind-că părinții noștri nu ne dedeau banĭ de ajuns, spre a ne puté satisface acéstă plăcere, venirăm la ideea de a înlocui țigările cele scumpe, cu alt material mai puțin costisitor. Deocamdată tuleiele uscate ale viței sĕlbatice, pe carĭ le tăiam la nodurĭ, ne oferiau ilusia unui fum albastriu, dér nicĭ acesta nu ne mulțumia și în cele din urmă ajunserăm la podbeal, cu care ne umpleam pipele cumpĕrate pe câte un sou.*) Nicĭ acésta nu ținù mult și nu peste mult începurăm a fuma adevĕrat tutun din adevĕrate pipe — cu demnitate, artă și eleganță, — cum vĕdurăm, că fuméza cei mai de frunte pipașĭ din cartierul nostru.

*) Moneta aramă = a 20-a parte dintr'un ranc.

Unul dintre aceștia îmĭ atrăsese mai ales asupră-șĭ atenția și îmĭ ațîță și mai mult pofta de fumat. Acesta era fabricantul de postav Bigeard, care locuia față în față cu noi. In tot-déuna când sosia poșta, vedeam pe Bigeard, vesel în ușa casei sale, uitându-se prin nisce nourĭ de fum la căruța de poștă, care trecea pe dinaintea lui. După prând, când strada era plină de ómenĭ, carĭ după repausul de amiadĭ, se întorceau la lucrul lor, îl găsiam în același loc, învĕlit în norĭ de fum. Pipa lui de spumă cu capacul de argint și cu țéva lungă de vișin mi-se părea că e o adevĕrată podóbă. Nu puteam, sĕ nu mĕ uit cu jind la ea, și de multe-orĭ o visam nóptea.

„O, Bigeard! Ce tândală!“ dicea tatăl meu. „Tótă diua stă cu pipa în gură. Se ocupă mai mult cu pipa sa, decât cu afacerile sale.“

Tata era toomai contrariul de ceea-ce era Bigeard. Tótă diua alerga de icĭ până colo prin prăvălia sa. Ducea o viéță fórte laboriósă cu soru-sa Honorina, care rĕmăsese fată bĕtrână și cu bunicul meu, care retrăgându-se de la afacerĭ, se ocupa cu cultivarea grădiniței din dosul casei nóstre. Mătușa Honorina și bunicul meu mĕ alintau din cale afară, tata era însĕ fórte sever. In educație avea principii spartane și mĕ ocăra fără crutare la cea mai mică greșală. Pe ómenii leneșĭ îi uria din suflet, ér pe Bigeard cu vecînica sa pipă și cu viéța lui tăndălósă, nu-l putea vedé în ochĭ. Intr'o di vĕdênd érășĭ pe Bigeard stând în ușă cu pipa în gură, dise: „Asta n'o sĕ aibă bun sfêrșit!“

Și în adevĕr n'a avut bun sfêrșit. Intr'o diminéță, deșteptându-mĕ din somn, zării dincolo, pe oblónele închise ale prăvăliei nisce țidule galbene. Bigeard dăduse faliment, și țidulele anunțau licitația mărfurilor și mobilelor fostului fabricant de postav.

„N'am spus, că așa o sĕ se întêmple?“ dise tata cu un fel de bucurie, că s'a împlinit ce-a proorocit. Ĕtă unde te duce fumatul și cafeaua și celelalte câte umblă cu ele. — Ia-ți esemplu Claudie!... Bigeard e falit, perdut!... nimic nu e mai rĕu, decât un faliment. Din accentul, cu care a pronunțat cuvêntul „faliment“ am simțit întréga aversiune, ce l'a cuprins pe acest comerciant corect și sever din incidentul casului lui Bigeard.

Ce s'a întêmplat însĕ cu pipa? S'a vêndut și ea la licitație? Imĭ închipuiam, că aș avea un fel de prerogativă asupra ei și așĭ fi dat mult décă așĭ fi putut s'o scot din ghiarele portărelului, dér din nenorocire licitația s'a făcut în timpul, când eu eram la școlă. Mĭ-au tras dungă peste socotélă și cu tóte acestea în tot timpul școlei nu mĕ gândiam, decât la pipă și la fericitul ei posesor. Gândul acesta îmĭ procura mai multă plăcere, decât profesorul meu, caraghiosul Dordelu, și scriindu-mĭ tema de la început până în sfêrșit din Virgil, ajunseiu la următorul pasagiu: *Et iam summa procul villarum culmina fumant*“.*) Mi-se părea, că vĕd la orisont eșind fum din pipa lui Bigeard.

Chinurile acestea infernale au durat mai bine de opt dile și încetară d'abia, când într'o di mergênd de la școlă, trecênd prin ulița jidovéscă, aruncaiŭ o privire la feréstra telarului Miroufle. Adesea mĕ opriam sĕ mĕ uit la vechiturile, ce erau espuse aicĭ d'avalma: pasĕrĭ umplute, pistóle vechĭ, tablourĭ, vase de florĭ.

*) Și în îndepărtare din acoperișurile cele mai înalte ale satelor iese fum.

austro-ungar o dă bunelor raporturĭ dintre Rusia şi Austro-Uugaria şi înţelegerii esistente între aceste două marĭ puterĭ cu privire la Peninsula balcanică.

„Neue Freie Presse“ scrie următórele:

Contele *Lamsdorff* a conferit Marţĭ înainte de amédĭ timp mai îndelungat cu contele *Goluchowski*, apoi s'a dus la palat. In audienţa ce i-s'a dat la Maj. Sa, Lamsdorff a raportat amĕnunţit despre esperienţele, ce le-a făcut în Serbia şi Bulgaria şi despre convorbirea cu Goluchowski. Miercurĭ cei doi diplomaţĭ au urmat consfătuirile. Scopul principal al diplomaţiei rusescĭ este, de a-se menţine pacea în Balcanĭ şi de a-se face imposibilă turburarea păcii în Macedonia, orĭ din care parte s'ar încerca turburarea. Presiunea, ce Austro-Ungaria şi Rusia au făcut'o împreună asupra Turciei cu scop de a-se întroduce şi esecuta reformele, n'a fost fără succes. Cu tóte acestea *esistă îndoială* cu privire la aceea, décă Turciei îi va succede *sĕ învingă agitaţiunea macedoneană.* Nu este decĭ esclus, ca la *primăvară în Balcanĭ sĕ isbucnéscă turburărĭ noue.* Turcia e ameninţată de pericolul de a se ridica în contră-i Balcanul întreg. Pentru eventualitatea acésta *trebue sĕ se facă pregătirĭ.* Convorbirea dintre Lamsdorff şi Goluchowski s'a învîrtit tocmai în jurul acestei eventualităţĭ. Ei au desbătut asupra împrejurării, că ce sĕ se întîmple, décă pórta va fi incapabilă de a suprima mişcarea? De-ocamdată însĕ n'a fost vorba decât de hotărîrĭ principiare. Acum se aştéptă, ca Austro-Ungaria şi Rusia se procédă cu energie în favorul esecutării reformelor macedonene. Contele Lamsdorff a recomandat în Sofia atât guvernului, cât şi comitetului macedonean atitudine reservată.

*

„Allgemeine Zeitung“, din Viena spune că în cercurile diplomatice se asigură, că la Belgrad şi la Sofia s'a produs o desamăgire óre-care cu privire la călĕtoria lui Lamsdorff. Reformele pe carĭ le vor propune Austria şi Rusia, se mărginesc la vilaetele Kossowo, Monastir şi Salonic.

După aceste propunerĭ, guvernatorii vor fi tot Turcĭ, întăriţĭ însĕ de Puterĭ şi sub controlul puterilor.

*

Mihailowski, preşedintele comitetului bulgaro-macedonean, publică în diarul *Zeit* din Viena un articol în scop de a desminţi că macedonenii sunt duşmanĭ ai Austriei.

Mihailowski arată, că cultura modernă în Bulgaria a fost importată prin cărţile tipărite la Viena şi Budapesta, şi dă asigurărĭ despre simpatia macedonenilor pentru Austria. Adaogă, că macedonenii au credinţă în nobilele intenţiunĭ austro-ruse pentru îmbunătăţirea situaţiunei macedonene prin reforme.

„Credem érăşĭ, mai scrie Mihailowski, că aceste două puterĭ vor găsi modul eficace de procedare pentru a obţine reforme.

„Deşi noi suntem încredinţaţĭ, că o pace nedréptă este de o miie de orĭ mai rea de cât un rĕsboiŭ sângeros, totuşĭ vrem sĕ arătăm respectul nostru pentru sforţările diplomaţiei.

„Europa vré ca sĕ încetăm agitaţiunea; ei bine, ne vom supune acestei voinţĭ. Astfel Austria şi Rusia vor avé timp de patru lunĭ, ca sĕ obţină reforme de la Sultan.

„Décă nu le vor obţine, noi vom trebui sĕ reîncepem lupta.“

Discuţia budgetelor în camera română.

Precum scim discuţia asupra proiectului de budget al guvernului, s'a început în camera română Marţia trecută.

La ordinea dilei discuţia proiectului de budget al statului, pe exerciţiul 1903—1904.

D-l *Take Protopopescu* dă cetire raportului comisiunei budgetare relativ la proiectul de budget.

D-l *Em. Culoglu*, ia ce-l dintâiu cuvêntul în discuţia generală. El laudă politica financiară a guvernului şi a şefului sĕu. Pentru a treia óră se presentă un budget cu aceeaşĭ cifră la cheltuelĭ, de $218\frac{1}{2}$ milióne, fără sĕ se fi realisat profeţiile lugubre asupra resultatelor economiilor; pentru prima óră, de 30 de anĭ încóce, camera e chemată sĕ discute şi sĕ voteze budgetul înainte de vacanţa de Crăciun.

Politica financiară inaugurată de şeful partidului naţional liberal d-l Sturdza, inspiră încredere strĕinătăţii şi cea mai bună dovadă e că cursul rentei nóstre e în urcare. — Succesul acesta e cel mai bun rĕspuns la calumniile adversarilor partidului naţional liberal, care a realisat programul sĕu financiar.

D-l *N. Bălănescu*, deputat de Giurgiu, spune, că budgetul actual aduce o inovaţie în sensul, că pune principiul necesităţii budgetelor cu excedente. Găsesce că situaţia contribuabililor e fórte grea, căcĭ în aceştĭ anĭ de crisă li-s'au cerut 45 de milióne de lei. De aci înainte, nu mai póte fi vorba de a se face apel la punga lor. Este nedrept lucru însĕ ca unii contribuabilĭ sĕ plătéscă mai mult şi alţii mai puţin. O remaniere a impositelor se impune cu orĭ-ce preţ. Speră că guvernul va încerca sĕ întreprindă şi acéstă operă.

Votézā cu pricepere budgetul, convins că d. Sturdza va da satisfacere cerinţelor sale şi ale întregului tineret liberal.

D-l *N. T. Popp* constată starea sănĕtósă atât a bugetului, cât şi a finanţelor ţĕrei. Găsesce totuşĭ că programul financiar şi economic al partidului liberal nu e încă pe deplin aplicat şi că mai e mult de făcut.

Rógă pe d-l ministru de finance, ca sĕ vie cu un proiect de lege pentru perceperea impositelor mai drept şi mai echitabil.

Spune că dobênda pe care o ia creditul agricol e prea mare, căcĭ 10 şi 12 la sută e prea greu de plătit de ţĕranul român.

Cere în acelaşĭ timp desfiinţarea legei d-lui Petre Grădişteanu, prin care se pun la adăpost lefurile şi pensiele de urmăririle creditorilor, căcĭ funcţionarii nu mai au nicĭ un credit.

Se declară partisan al incompatibilităţii între mandatele de senator séu deputat şi funcţiunea de primar.

D-l *P. P. Carp* cere cuvêntul şi spune, că greşelĭ s'au făcut şi în trecut şi se vor face şi în viitor, căcĭ sunt inerente omului. Crede că sistemul d-lui Sturdza trebue părăsit, căcĭ din el resultă lipsă de credit în afară, crisă înăuntru.

Crede óre d-l Sturdza, că décă s'a menţinut timp de trei anĭ cu politica de economii, va mai puté dura tot aşa încă doi séu trei anĭ, fără ca sĕ pericliteze diferitele organe ale statului.

In primul loc armatei îi mai trebue două milióne numai la capitolul echipamante şi muniţiuni: ér pentru întreg bugetul rĕsboiului e nevoe de o sumă de *4 milióne mai mult de cât prevede budgetul actual.* Etă dér o imposibilitate pentru d-l Sturdza, ca la anul sĕ se mai presente cu un buget de 218 milióne.

Tot aşa la instrucţie, gradele corpului didactic, carĭ cresc din an în an, vor reclama alocaţii, aşa că şi aicĭ va cresce bugetul.

Trecênd la justiţie, d-l Carp întrébă décă un preşedinte de tribunal va mai puté sta în magistratură cu 390 lei pe lună, fără sĕ se compromită bunul mers şi demnitatea magistraturei?

Etă dér bugetul urcat, aşa că e o ilusiune a dice, că va rĕmâné la 218 milióne.

Ne trebuesc decĭ mĕsurĭ financiare, carĭ sĕ ne măréscă resursele.

Imprumuturĭ nu vom puté face, căcĭ încă vom întêmpina multe dificultăţĭ pentru a face nouĕ împrumuturĭ. In acest cas e nevoe de óre carĭ disponibilităţĭ, cu carĭ sĕ facem faţă evenimentelor.

Trebue decĭ un venit de cel puţin 235 de milióne faţă de 228 la cheltuelĭ.

Sĕ creăm decĭ resurse şi singurul lucru mai principul este o *repartisare a impositelor justă şi echitabilă.* Nu va cere guvernului sĕ facă acéstă reformă cum a voit d-sa sĕ o facă, însĕ ceva măcar analog trebue facut.

Décă guvernul vrea sĕ facă o operă salutară, sĕ măréscă budgetul de cheltuelĭ, sĕ creeze resurse şi sĕ facă o justă repartisare a impositelor.

Şedinţa dela 18 Decemvrie v.

D-l *Mihail Vlădescu* începe prin a aduce elogii d-lui ministru de finanţe pentru francheţa cu care a recunoscut, că tóte partidele au lucrat de acord pentru îmbunătăţirea finanţelor. De asemenea d-lui raportor al budgetului, care l'a urmat pe aceeaşĭ cale pe ministru.

Arată apoi netemeinicia acusaţiunilor aduse de d-l Em. Porumbaru, când cu ocasia desbaterilor adresei, partidului conservator, că e cel vinovat de marile deficite ce au fost în ultimii anĭ. Are o scusă d-l Porumbaru, că în ultimii anĭ a cam stat la o parte de luptă, aşa că nu póte sci esact asupra cui cad responsabilităţile.

Crede decĭ că nu ar fi de prisos, de şi a mai spus'o şi altă dată, sĕ mai arate, carĭ sunt causele deficitului, ce a resultat în anii 1899—1900 şi 1900—1901, precum şi sĕ arate, că nicĭ guvernul liberal n'a fost tocmai în fericite inspiraţii când a alcătuit budgetul 1901—1902 cu sacrificiile cunoscute.

In ce privesce politica de economii a partidului liberal, oratorul crede de asemenea, că e dator sĕ restabiléscă şi aci adevĕrul.

S'a spus erĭ, că acéstă politică a fost înscrisă în programul liberal mai dinainte de 1896. Dér lucrurile nu stau tocmai aşa, căcĭ deşi s'a vorbit de aşa ceva la banchetul de la Iaşĭ, însĕ guvernul liberal n'a aplicat'o de la 1896 pănă la 1899 când a cădut. Decĭ décă i-a venit în minte sĕ facă economii şi n'a făcut'o, e că nu era convins de necesitatea lor.

Acum însĕ revenind la putere a adoptat acéstă politică, fiind-că s'a convins de necesitatea ei. Acelaşĭ lucru l'au vrut şi conservatorii, carĭ pe lângă că au creat o sumă de resurse, au vrut sĕ facă şi óre-carĭ economii, fără sĕ desorganiseze serviciile ţĕrei, nicĭ sĕ lovéscă prea tare în cei slabĭ — dér nu s'au putut înţelege cu guvernul care se afla atuncĭ la putere, şi atuncĭ au cedat puterea liberalilor, carĭ s'au acaparat de ideea economiilor, dér le-au impus la exces. (Protestărĭ pe băncile majorităţii).

Cu regret vede, că greşéla ce s'a făcut în primul budget liberal din 1901, cu economiile excesive — s'a repetat şi în acest budget. S'au făcut şi se fac economii de acele, carĭ pot fi taxate şi de neumane (cum e hrana soldaţilor, care a fost micşorată) şi jignitóre bunului mers al instituţiilor (cum sunt congediile prea lungĭ date soldaţilor, séu încetarea de reparărĭ a şoselelor, séu îmbunătăţirea diferitelor servicii).

Şedinţa continuă.

*

In „Monitorul Oficial“ va apărea mâne promulgarea legei pentru modificarea orgsnisărei poliţiei comunale urbane.

*

D-l Costinescu va depune pe biroul Camerei, proiectul pentru desfiinţarea accíselor, pe la sfîrşitul acestei sĕptĕmânĭ.

Camera va discuta acest proiect după sĕrbătorĭ.

SCIRILE DILEI.

— 20 Decemvrie v

Filiala „Albina“. Cu diua de erĭ, 1 Ianuarie st. n., d-l Dr. Nicolae *Vecerdea*,— care, precum scim, în urma retragerei în pensiune a dirigentului de pănă acuma d-l Nicolae *Petra-Petrescu*, a fost ales dirigent al filialei „Albina“ din Braşov — şi-a ocupat postul. Noul dirigent a fost întrodus prin delegatul direcţiunei institutului d l Petru *Nemeş*, în presenţa tuturor funcţionarilor filialei.

In dosul geamului, între un ciasornic de masă şi un blid, zării admirabila pipă a lui Bigeard aşedată pe o perinuţă roşie.

Va sĕ dică şi asta fusese vêndută la licitaţie şi o cumpĕrà mişelul asta de Miroufle!

Nu mĕ mai puteam ţiné. Intrai în prăvălia la Miroufle, care îmbrăcat într'un halat lung şi cu o căciulă de lup în cap, curăţia nisce fórfecĭ ruginite.

Cum vindĭ pipa?“

„E prea scumpă pentru tine băiete! rĕspunse jidovul ironic. „Asemenea lucrurĭ nu-s pentru nasul tĕu“.

„Dér décă aş vré sĕ plătesc preţul, fie cât de mare, cât mĭ-ai cere?“ îl întrebai încă odată nĕcăjit.

„Doi-spre-dece francĭ. Nu las mai jos nicĭ o centimă“, şi luà pipa în amêndouĕ mânile ţinindu-o în sus, ca o monstranţă.

Ochii mi-se deschiseră marĭ, inima îmĭ bătea cu putere... Doi-spre-dece francĭ!... Şi eu n'aveam nicĭ doi-spre-dece pitacĭ.

„Sĕ vedem“, găngăvìi eu, „Sĕ mai viu.“

„Da, la Crăciun! Nu-i aşa?“ dise Morufle batjocoritor. „Uite, copiiĭ dracului. Se gândesc la fumat! S'a stricat lumea!

* * *

Chinurile mele erau însuportabile. De unde sĕ iau banii? Tata îmĭ dedea 50 de centime pe sĕptĕmână. Pănă ce aş puté economisi de aicĭ 12 francĭ, pipa o va fi cumpĕrat deja altul... Doi-spre-dece francĭ!

Gândurile acestea îmĭ vîjăiau în cap, ca o rótă de móră. Intr'o di întorcêndu-mĕ de la şcólă. întraiu în odaia din dos, şi mĕ puseiŭ sĕ-mĭ fac tema latinéscă. Bunicul se ridicà tocmai atuncĭ din jilţul sĕu. Işĭ cetise jurnalul şi avea de gând sĕ iasă în grădină. Işĭ pusese ochelarii şi îşĭ desbrăcase halatul şi vesta, ca sĕ fie mai uşor la lucru. Hainele şĭ-le pusese pe jilţ. După-ce a eşit, eu întindênd mâna după dicţionar, dădui cu cotul de jilţ şi vesta cădù jos, făcênd un zângănit, pe care îl atribuiam unor monede de argint, ce de sigur erau în buzunar. Intâiŭ m'am speriat, apoi luaiŭ vesta şi scotociiŭ buzunarele. Intr'unul găsìi în adevĕr 2 piese de câte 5 francĭ şi trei piese, de câte douĕ-decĭ sou. Trei-spre-dece francĭ! Ceva mai mult, decât îmĭ trebuia, sĕ pot cumpĕra pipa lui Bigeard.

Sĕ-i iau? Dér décă ar observa că-i lipsesc banii?... Un gând rĕu însĕ nicĭodată nu vine singur. N'ar puté bunicul sĕ crédă, că i-a perdut? Décă de pildă buzunarul şi căptuşala vestei din întêmplare ar fi stricate, n'ar puté sĕ cadă banii afară? Imĭ scoseiu briciagul şi făcuiŭ operaţia... Vesta o puseiŭ érăşĭ pe jilţ.

La amédĭ se întórse bunicul din grădină şi îşĭ îmbrăcà érăşĭ halatul. Când luà vesta, observà, că e mai uşóră. Işĭ vîrî degetul arătător în buzunar, şi eşi prin, spărtură afară.

Mătuşa întrà sĕ pună masa. „Uite! bine te îngrijescĭ de hainele mele. Vesta îmĭ era spartă, şi se înţelege, mĭ-am perdut banii. In loc sĕ stai tot cu cartea de rugăciunĭ în mână, mai bine mi-ai cârpi hainele!“

Mătuşa Honorina era sdrobită, ér pe mine mĕ munceau remuşcările, căcĭ pe mătuşa o iubiam fórte mult... Dér imaginea pipei lui Bigeard îmĭ stătea înaintea sufletului şi inima mi-se învîrtoşà.

* * *

Pe la patru când am eşit de la şcólă am dat telarului banii şi am luat pipa... Bucuria mea amuţì mustrările de conscienţă. Tutun şi chibriturĭ aveam. Cu pipa în buzunar eşìi la câmp. Acum puteam sĕ fumez.

Mĕ aşedaiŭ la marginea unei pădurice şi începui sĕ-mĭ umplu pipa. Mĕ simţiam atât de fericit. Mustrările de conscienţă dispăruseră.

O aprinsei şi începui sĕ fumez. Ce tutun escelent! Ce norişorĭ albĭ se înălţau în aer! Era atât de dulce! După un sfert de cias însĕ dispărù entusiasmul! Mi-se părea, că mi-se învêrte capul. Puseiŭ pipa pe iérbă, în speranţa, că indisposiţia va trece. Dér capul mi-se învêrtia mai departe, înaintea ochilor vedeam tot stele verdĭ şi mĕ cuprinse o greţă. Incepui sĕ vĕrs de credeam, că mi-se întorc maţele. Se apropia pedépsa...

După-ce trecù crisa, puseiŭ pipa în buzunar şi plecaiŭ ameţit spre casă. Palid şi istovit întrai în odăiţa din dos, unde spre nenorocirea mea era adunată întréga familie. Bunicul cetea, tata filtra ceva, ér mătuşa cârpia faimósa vestă.

Proces de pressă. Am amintit într'unul din numerele trecute, că d-nii Lutz *Korodi*, deputat dietal, Dr. Iulius *Orendi* şi Dr. Francisc *Liess* au fost daţi în judecata Curţii cu juraţi din Tĕrgu-Mureşului pentru două articole apărute în „Kronstädter Zeitung", şi anume: 1) d-nii Lutz *Korodi*, Dr. *Orendi* şi Dr. *Liess* pentru articolele „Maghiarii şi Românii" apărute în nr. 189 din 1900 a lui „Kr. Z.", în care procurorul află „agitaţiune" în contra Maghiarilor; 2) Lutz *Korodi* e acusat încă pentru articolul „Ortsnahmenfrage in Deutschland" în care de asemenea procurorul găsesce, că s'ar fi agitat în contra Maghiarilor şi a tot ce este maghiar. Acest articol s'a publicat în „Kr. Ztg." de la 26 Septemvrie.

O hotărîre ministerială importantă. Inainte cu patru lunî primarul din Arad a declarat, că nu vrè sĕ ia cunoscinţă de adunarea anunţată de socialiştii de acolo, numai cu condiţia, ca la aceea sĕ nu participe, decât cetăţenî domiciliaţî în Arad şi că aranjorii adunării sĕ ia garanţia şi pentru liniştea în afară de local. Contra acestei hotărîrî s'a dat recurs, la care ministrul de interne a rĕspuns sub n-rul 94.522 de la 3 Decemvrie 1902, anulând hotărîrea primarului pe următórele motive: „Partea aceea a hotărîrei primarului — dice ministrul — în care sĕ enunţă, că numai cetăţenii domiciliaţî în oraş pot sĕ participe la adunare, o cassez, fiind-că acéstă restringere n'are nicî un temeiû legal; tot aşa cassez şi partea unde convocatorii se fac responsabilî pentru eventualele tumulturî, ce s'ar produce pe stradă, deóre-ce în sensul ordinului Nr. 123 din anul 1868, convocatorii sunt responsabilî numai pentru menţinerea ordinei în cursul adunării".

Repetiţie de „Romana". Mâne, *Sâmbătă* séra, în 3 Ian. st. n. la órele 8 în sala albastră a Redutei.

Palatul principelui Sturza. Grandiosul palat al decedatului principe Grigorie Sturza, o adevĕrată podóbă a Bucurescilor, a fost luat în chirie pentru ridicula sumă de 20.000 lei de ministeriul de esterne, care îşî va muta în el birourile sale cu începere de la Sf. George. Inchirierea s'a făcut de la Creditul funciar urban, care se scie, a luat în posesiune frumosul palat.

Diarist condamnat. Inaintea Curţii cu juraţi din Clujiû s'a judecat dilele acestea un proces, ce l'a intentat publicistul *Bartha* Miklos contra redactorului foiei „Friss Ujság" din Oradea-mare, *Halász* Lajos, care l'a calomniat şi insultat pe Bartha. Juriul a aflat vinovat pe Halász, ér tribunalul l'a condamnat la 8 lunî închisóre şi 1000 cor. amendă. Condamnatul a anunţat recurs.

Francisc Kossuth a eşit cu diua de 1 Ianuarie st. n. din şirul colaboratorilor diarului estrem „Független Magyarország". Motivul este, că nu aprobă apelul pe care numita fóie l'a publicat înainte cu câte va dile şi al căruia text nu i-s'a fost comunicat mai înainte.

Comerciant deţinut. Alaltă-erî după ămiadi a fost deţinut proprietarul firmei „F. Samu" din uliţa Căldărarilor, Emanuel *Samuel* şi soţia acestuia, pentru faliment fals şi înşelăciune. Ambii au fost internaţi în închisórea preventivă de la tribunalul din localitate.

Pentru „Casa Naţională". Ca rĕscumpĕrare a felicitărilor de anul nou pentru „Casa Naţională" au mai întrat următórele contribuirî: Arseniu Bunea, secretar comit. grănit. 3 cor., Dr. Liviu Lemenyi, advocat 10 cor., Dr. Octavian Russu, 10 cor.. Dr. George Proca, secret. consistor. 4 cor. Dr. Vasile Bologa, dir. şcol. 3 cor., Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secretar „Asoc." 5 cor., George Decianu, exec. reg. 2 cor. (toţi din Sibiiu) Leon Popescu, preot gr. or., Deda 2 cor. Romul Coţioiu, comerciant, Baia-de-Criş 5 cor., Virgil Şotropa, profesor, Năsĕud 3 cor. In total 77 cor. *Sibiiu*, în 31 Dec. 1902. Dr. C. *Diaconovich*.

Comitetul Casinei române din Clujiû în şedinţa din 20 Dec. n. 1902 a decis, ca *felicitările de anul nou* pe 1903, de la Românii din Clujiû şi împrejurime sĕ le rĕscumpĕra în favorul casinei. Contribuirile, carî la timpul sĕu se vor chita în public, pentru acest scop sunt a-se trimite la adresa cassierului casinei d-l Gavril Karşai, proprietar în Clujiû, strada Kossuth Lajos.

„Deutsches Tagblatt für Ungarn", cunoscutul organ naţionalist din Timişóra, a întrat acum în al patrulea an al esistenţei sale. Numĕrul 1 din anul 1903 ni-se presentă în format mai mare, decât formatul de anul trecut şi cu un cuprins fórte variat. Se scie, că se cobise mai în vară de cătră pressa adversă apunerea acestui diar. Acuma vedem, că profeţiile rĕu-voitorilor nu numai că nu s'au împlinit, dér din contră diarul a crescut şi s'a întărit.

Mórtea unui scriitor maghiar. După îndelungate suferinţe a rĕposat alaltă-erî într'un spital din Budapesta scriitorul maghiar *Bartok* Lajos. Rĕposatul a desfăşurat mare activitate pe teren literar. A scris poesii lirice, mai multe volumurî, poesii narative, şi a încercat şi în dramă. Afară de acésta a desfăşurat o mare activitate şi ca diarist. Forţa luî însĕ a fost în lirică.

Numire în justiţie. Maiestatea Sa a numit pe judecătorul de la tabla r. (Curtea de apel) din Timişóra, Toma *Dogariu*, judecător supra-numerar la Curia r. (Curtea de Cassaţie).

Antropofagî. Din Noua Guineă se vestesce, că doi comercianţî de aur europenî, au fost prinşî de indigenî, torturaţî cumplit şi la urmă mâncaţî.

La „Masa studenţilor" de la gimnasiul român gr. or. din *Brad* au întrat următórele oferte marinimóse: 1) De la d-l Dr. Nicolau Robu, medic în Baia-de-criş, binefăcĕtor fund. 50 cor. 2) De la d-l Dr. P. Oprişa prof. în Brad şi soţia Eugenia ca cunună eternă pentru fericita lor naşă Anastasia Moldovan din Băiţa 10 cor. 3) De la d-na Eugenia Paraschiv din Sassebeş şi fiiî sĕi Grigorie şi Ana 10 cor. 4) De la d-l Teodor Panciovan, preot, Iertof 10 cor. 6) De la d-l Traian Murgu, comerc. Iertof 5 cor. 7) De la d-l Ioan Petroviciu, preot, Ciclova română 1 cor. 8) De la d-l Petru Mioc, notar, Merciana 1 cor. Binefăcĕtorii marinimoşî priméscă espresiunea căldurósei mulţămite. *Brad*, 6/19 Decemvrie 1902. *Comisiunea administrativă*.

Representaţii şi petrecerî.

Mai mulţî învĕţătorî din tractul Ilia-Mureşană invită la producţiunea teatrală împreunată cu dans ce se va aranja în 27 Decemvrie 1902 (9 Ianuarie 1903) a treia di de Crăciun în sala de la hotel „La vânător". Inceputul la 7½ séra. Preţul întrării de persónă: Locul I 2 coróne, locul II 1.60 cor. Locul III 1.20 coróne, parter 80 banî. Venitul curat e destinat pentru înfiinţarea unei bibliotecî tractuale Oferte benevole se primesc cu mulţămită şi se vor publica.

Program: La isvor, solo de d-şóra Aurora Goţ. Despot-Vodă. dialog. Cinel-cinel, vodevil într'un act cu cântece, de V. Alexandri. „L'aî făcut de rîs săracul", anecdotă poporală de Th. Speranţă. Declaméză d-l Georgiu Socaciu. Dans până 'n zori!

Literatură.

A apărut: **„Istoria şcólelor centrale române gr. or. din Braşov"**,*) scrisă din incidentul jubileului de 50 anî al gimnasiului de *Andreiû Bârseanu*. profesor. — Tipărită cu cheltuiala şcólelor (Braşov, tipografia Ciurcu et Comp., 1902). — Un volum în 8° mare, cu 700 pagine şi 20 ilustraţiunî (portretele întemeietorilor, sprijinitorilor celor mai însemnaţî şi ale primilor profesorî ai şcólelor române din Braşov). *Preţul unui esemplar 6 coróne, trimis franco* la adresă 7 cor. — Se află în deposit la libraria N. I. Ciurcu, Braşov.

NECROLOG. Subscrişii cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoscinţa tuturor cunoscuţilor, că iubitul nostru fiu, frate, nepot, vĕr şi cumnat **Gregoriu Scridon**, asesor la sedria orfanală, după îndelungate suferinţe, provĕdut cu sfintele sacramente ale muribundilor, adî în 27 Decemvrie 1902 şi-a dat blândul sĕu suflet în mânile Creatorului, abia în al 30-lea an al etăţii. Rĕmăşiţele pământescî ale scumpului defunct se vor înmormênta la 30 Decemvrie 1902 la 10 óre a. m. în cimiteriul gr. cat. din loc. Fie-i memoria eternă şi somnul dulce!

Feldru, la 28 Decemvrie 1902. — Iosif Scridon ca tată, Iftinia Scridon ca mamă, Ana şi Stefan Scridon ca fraţî, Tódor, Gabriel şi Ioan Scridon, ca unchî, Dr. Leon Scridon ca vĕr, Gregoriu Bancu ca cumnat.

* Celelalte diare încă sunt rugate, sĕ binevoiéscă a publica acéstă notiţă.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 1 Ianuarie. Numĕroşî membrii ai partidului liberal s'au dus adî sĕ esprime obicînuitele gratulaţiunî de anul nou ministrului-president Coloman Szell. In numele partidului, Szell fû felicitat de deputatul Hodossy Emeric. Coloman Szell rĕspundênd a accentuat mai ales bunele raporturî esistente între naţiune şi corónă, ér cu privire la pact a declarat, că interesele ţĕrii sunt pe deplin apĕrate.

Diverse.

O aventură interesantă. Marchisul de Semillé când se reîntórse dintr'o călĕtorie pe care o făcû în Africa, istorisi lucrurî înspăimântătóre despre aventurile sale. Când ajunse într'un rĕnd la Locodga, dăruî domnitorului de acolo câte-va mărfurî de bumbac. Domnitorul se supĕră fórte şi strigă înfuriat: „N'am trebuinţă de darurile tale, mie sĕ-mî daî rachiu şi rum! Eu sunt mare sultan, nu câne!" Marchisul nu se speria şi spuse prin interpretul luî, că sĕ nu vorbéscă cu el într'un astfel de mod, deóre-ce el e Frances, nu Engles, şi nu se sperie aşa de ori-ce. La aceste cuvinte domnitorul se mai linişti şi atuncî marchisul îi oferi o sticlă cu rum. Domnitorul o bĕû la moment şi se îmbĕtă.

După cum spunea marchisul, domnitorul acela e cu totul îndobitocit de beutură şi şi-a perdut tótă vadă, ce-o avusese până atuncî în ţéră.

Făcĕnd o escursiune cu el în ţéra Mitchisilor, domnitorul decapită înaintea marchisului o sută de ómenî şi examinând capetele lor tăiate, declară, că sunt semne bune şi marchisul e bine primit. Tot-odată mai făcû un dar marchisului, dându-i două-decî de femei de ale sale. Cele o sută de cadavre fură împărţite ca mâncare în localitate.

La masa, care se servî, fû şi carne crudă şi sânge de la cadavre şi marchisul trebui sĕ guste o bucăţică de carne şi sĕ bea un vas mic cu sânge, căcî domnitorul spunea, că décă nu va voi sĕ se ospĕteze din ce-i dă el, îl decapitéză şi'l mănâncă

După câtă-va vreme se despărţiră ca prietinî şi domnitorul spuse marchisului, că la o eventuală trecere a lui pe acolo, sĕ-i mai aducă rachiu şi rum.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

„Uite, drăguţul, cât e de palid! esclamă mătuşa. „Eştî bolnav?" Ce ai?

„N'am nimica mătuşico".

„Ia vino mai aprópe", dise tata, fixându-mĕ sever. Hu! „Tu miroşî a tutun." Deodată mĕ apucă de braţ. „Ticălosule! Ai fumat?"

Tata mĕ îmbrânci cu atâta violenţă, încât îmî sări pipa din buzunar la distanţă de trei paşî. O ridică şi o recunoscu: „Asta-i pipa lui Bigeard... Pipa unui falit... Vagabondule, cum ţî-ai permis, sĕ fumezî cu ea? Cine ţî-a dat voie? Pe aî cui banî aî cumpĕrat'o? Rĕspunde miserabile!"

Mĕ scutura ca pe un cireş, aşa că eram mai mult mort, decât viu. Vedeam deja catastrofa: hoţia mea descoperită şi pedépsa sigură. In gróza mea, mĕ uitam aci la bunicul, aci la mătuşa, carî şi ei erau ca trăsniţî!

„Liniştesce-te Pechoin", dise deodată bunicul. „Eu i-am dat banii. Eu sunt vinovat."

„Mare greşală aî făcut. L'aî dus singur pe calea viţiului. Asta o sĕ aibă un un sfêrşit trist", rĕspunse tata, trântind pipa de pământ cu tótă puterea, aşa că se sfărmă în mii de bucăţî. Er întorcêndu-se cătră mine strigă: „Marş, în odaia ta! Astădî te vei culca fără cină."

* * *

N'am aşteptat sĕ mî-o dică de douĕ-orî şi mulţumiam lui Dumnedeu că puteam sĕ scap. Peste un sfert de óră sĕ deschise uşa şi bunicul meu întră încet.

„Claudie", începû bunicul serios „sĕ nu credî, că nu sciu, cum s'a spart buzunarul vestei şi că unde s'au dus banii mei. Mî-a fost însĕ milă de tine, căcî tatăl tĕu ar fi fost capabil sĕ te omóră. Lucrul are sĕ rĕmână taina mea şi a mătuşii. Dér îţî spun atâta: Sĕ-ţî fie ruşine! Şi décă ai mai veni vre-odată în ispită, adu-ţî aminte, că eu, ca om bĕtrân, am minţit, pentru-ca sĕ te scap şi prin acésta am devenit complicele hoţiei tale!"

Plângênd i-am sărutat mâna, ér el m'a îmbrăţişat. Sciea el bine, că lecţiunea acésta a contribuit la aceea, ca în viitor, sĕ nu mai cad în asemenea ispită.

O....

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru comandaţie.)

Cărţĭ de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticică de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă *Ediţ. IV. corectată*. Gherla. Preul unui es. înpăreţĭ tarĭ coloraţĭ 70 banĭ. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV*. Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ. întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 44 banĭ) + 5 b. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Feciore Maria pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 40 banĭ (+ 5 b. porto).

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul I, III şi IV cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sĕrbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor (plus 10 b. porto)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b. porto.)

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. *Dăianu*. Tipografia archidiecesană din Blaşiŭ. Cartea are 31 cóle de tipar (500 paginĭ) şi este fructul ostenelelor unor laborioşĭ studenţĭ în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvêntul „Salba ne reamintesce societatea literară cu acelaşĭ nume a teologilor din seminarul desfiinţat „S-ta Barbara“ din Viena, căreĭ societăţĭ îi mulţumim publicarea Fabiolei şi a unei părţĭ din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducĕtorii ne ofer o lectură edificătóre în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Preţul unui esemplar legat elegant în pânză este 4 coróne (+ 30 b porto) Un esemplar broşat 3 coróne (+ 30 b. porto).

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite cause demórte, de Ioan Papiu Preţ. 3 cor. (plus 30 b. porto.)

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*. Conţin vre-o 400 pag. Preţul 3 coróne (+ 20 b. porto.)

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, „Călindarul Plugariului“. Preţul, cu porto, 25 cr. (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor şi viilor“, „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?“

După partea economică urméză pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe“*, apoi „Diverse“ şi în fine „Anecdote şi Glume“.

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octob. st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·20 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. acc. la órele 6·45 m. dimin.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 6·55 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m.

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren accel. la órele 10·4 m. séra.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·23 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra. (Are legătură cu Tuşnad-Diuc-Gyimes).

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.